

5.6.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

FIVA 12/01.01.00/2020

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Lausuntopyyntö: VN/790/2020

Finanssivalvonnan lausunto hallituksen esitykseen potilasvakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi

Finanssivalvonta kiittää mahdollisuudesta lausua esitysluonnoksesta ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Esitysluonnoksen mukaan potilasvakuutus muuttuisi vahinkoa kärsineen näkökulmasta toissijaiseksi työeläkkeisiin nähden. Muutoksella selkeytettäisiin vahingon kärsijän asemaa ja yksinkertaistettaisiin vakuutusten toimeenpanoa. Vakuutusten toimeenpanon tukemiseksi esitysluonnokseen sisältyy myös muutoksia eläkelaitosten tiedonanto-oikeuksiin.

Esitysluonnoksella olisi vaikutusta myös etuuksien rahoitusvastuuseen. Jatkossa potilasvakuutuslain mukaiset korvaukset olisivat myös rahoituksellisesti toissijaisia työeläkkeisiin nähden vanhuus- ja perhe-eläkkeiden osalta. Muutos keventäisi potilasvakuutusjärjestelmän ja lisäisi työeläkejärjestelmän taloudellista rasitetta.

Finanssivalvonnalla ei ole lausuttavaa näiden muutosten osalta.

Esitysluonnoksella täsmennetään potilasvakuutuslain 13 §:n määräystä vakuutusyhtiön velvollisuudesta myöntää vakuutus. Jatkossa vakuutusyhtiö voisi toimiluvassaan ja yhtiöjärjestyksessään asettaa rajoituksia sille, millaista terveyden- ja sairaanhoitotoimintaa varten se myöntää vakuutuksia.

Finanssivalvonta pitää ehdotettua muutosta lähtökohtaisesti parannuksena alkuperäiseen lainkohtaan. Finanssivalvonta kiinnittää lainsäätäjän huomiota kuitenkin siihen, voisiko vakuuttamispakkoon tässä lainkohdassa ehdotettu rajausmahdollisuus mahdollistaa sen, että kaikki potilasvakuutustoimintaa harjoittavat yhtiöt rajaisivat jonkin tietyn potilasvahingon tai riskin toimintansa ulkopuolelle, jolloin kyseiselle riskille ei olisi saatavissa lainkaan vakuutusta.

Finanssivalvonta haluaa kiinnittää lainsäätäjän huomion myös siihen seikkaan, että kytkösyhtiöstä muodostuu näiden lainkohdan yksityiskohtaisten perustelujen perusteella osittain virheellinen määritelmä. Vakuutusyhtiölain 1 luvun 3 c §:n mukaan vakuutuskytkösyhtiöllä tarkoitetaan vakuutusyhtiötä, jonka tarkoituksena on vakuuttaa ainoastaan emoyrityksensä tai yritysryhmän, johon se itse kuuluu, riskiä.

5.6.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

FIVA 12/01.01.00/2020

Edellä olevan lisäksi Finanssivalvonta esittää, että potilasvakuutuslain 70 §:n siirtymäsäädöksiin lisättäisiin myös 61 §:n tilastotutkimusta koskeva täsmentävä säännös.

Tilastotutkimuksessa olisi tarkoituksenmukaista keskittyä sellaisiin yhtiökohtaisiin tuloksiin, jotka ovat toteutuneet potilasvakuutuslain voimaantulon jälkeen. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että ennen kuin lain voimaantulosta on kulunut viisi vuotta, vähintään kolmen vuoden välein tehtävä selvitys kattaisi vähemmän kuin viisi kalenterivuotta. Näin turvattaisiin tilastoitavien tietojen vertailukelpoisuus, yhtenäinen sääntelypohja ja tuettaisiin tilastotutkimuksen käytännön toteutusta.

Potilasvakuutuslaki tuo potilasvakuutustoimintaan useita merkittäviä muutoksia, kuten esimerkiksi vakuutusmaksujen laskuperusteita koskevan sääntelyn täsmentyminen ja muutokset Potilasvakuutuskeskuksen oikeuteen myöntää vakuutus. Näillä muutoksilla on olennainen vaikutus vakuutusyhtiön toteutuneeseen tulokseen. Myös nyt arvioitavan lausuntopyyntöön 13 §:n mukainen vakuutuksen myöntämistä koskeva rajausmahdollisuus sekä potilasvakuutuksen ensisijaisuuteen liittyvät muutokset tulisivat vaikuttamaan yhtiökohtaisiin tuloksiin.

Potilasvakuutuslain perusteluissa todetaan, että Finanssivalvonnan julkaisemaa tilastotutkimusta voidaan pitää tärkeänä vakuutusmaksujen kohtuullisuuden ja turvaavuuden periaatteiden toteutumisen seuraamisen kannalta. Olisi perusteltua, että tilastotutkimuksella seurattaisiin nimenomaan potilasvakuutuslain mukaisen potilasvakuutuksen toteutuneita tuloksia.

Potilasvakuutus ei ole oma vakuutusluokkansa, vaan kuuluu vahinkovakuutusluokkaan 13, mihin kuuluu myös muuta vastuuvakuutusta. Tämän johdosta tilastotutkimusta varten tarvittavat historiatiedot eivät välttämättä ole yhtiössä helposti saatavilla. Potilasvakuutuksen tilastotutkimusta varten tarvittavan tiedon takautuva keruu lain voimaantuloa edeltäneiltä kalenterivuosilta aiheuttaisikin ylimääräistä kuormitusta.

FINANSSIVALVONTA

Jyri Helenius
apulaisjohtajaMikko Kuusela
toimistopäällikkö

Lisätietoja antaa

Pirkko Welin-Siikaluoma, p. 09 183 5533